HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

איתיביה רבא לרב נחמן. לימא בעל לאו בכלל בריות הוא: **והתנן נטולה מן היהודים.** לכשתגדל תסורה ליגמע דהכי קאמרה ונטולה אני מן היהודים שלא אהנה (ב) מתשמישו דהיינו דומיא דהנאת תשמישך עלי וכדרב דאמר כל כי האי גוונא חייל נדרא. והשתא מיהדר ליתיובי תיובתא דרב נחמן אי אמרת בשלמא בעל בכלל בריות הוא מהכי יפר חלקו דכי אמרה נטולה אני מן היהודים הוי בעל בכלל ואיתסר ליה מתשמיש והוו להו דברים שבינו לבינה ומהכי יפר כל זמן שהיא ברשותו ולכי נפקא מיניה חיילא נדרא כשאר דברים שבינו לבינה היינו דקתני ומהא נטולה מן היהודים לכשתגדל מרשותו של זה שאינה יכולה ליגמע לאחרים: **אלא אי אמרת בעל לאו בכלל בריות.** ותפשוט דכי אמרה ונטולה אני מן היהודים לא הוי בעל בכלל (ג) משום דאמרינן נדרי עינוי נפש הוא הואיל ולכשתגדל מרשותו של זה תסורה בו מפני שמזר להיות בכלל בריות אלמא לאו בר אמירה הוא להשתא כל זמן שהיא תחתיו אינו עינוי נפש דידה והואיל ועינוי נפש אינון ממאי יפר חלקו כשתגדל מתחתיו אל הנדר ויפר לה לעולם כשאר נדרי עינוי נפש אלא ש"מ דבעל בכלל בריות הוא ובנדרים שבינו לבינה הוא. מאן דפריך הכי ס"ל דאי לאו משום דבעל בכלל בריות הוא הוה אמינא דמשמים עינוי נפש הוא ולא כרב נחמן דאמר לעיל דמשמים דברים שבינו לבינה הוא אלא דר' יוסי: **אלא אי הכא דמוכחא מילתא דעל מנת כן נתקרבה נפשה.** כלומר מבעל קאסרה נפשה משום דלדידיה היא דמשתרית אבל לשאר עלמא לא אלטריכא למידר אלא קא משתרית (ד) נהנית לחשת אים היא: **והכא בצריעה.** נהנית לחשת אים היא: **ר' אליעזר אומר.** הלוקח פירות מעם הארץ בשנה השלישית ונפ"ל להפרישם מעשר עני אינו צריך לקרות עליו שם מעשר עני דלמעשר רחמן ליכא למיחש דליתי לו ראיה ללא יהבינה עם הארץ ולימיד ליה ולתרומה ליכא למיחש דלא נחשדו עמי הארץ על התרומה דאית בה עון מיתה ומעשר שני ליכא בשנה השלישית אבל בתרומת מעשר מיחייב לא למדנו בה עון מיתה אלא (ה) מהיקשא דתרומה גדולה והואיל ולא כתיב בה בפירוש מיתה מש"ה לא ס"ל [להיקשא] ולא מפרישים ממנה תרומת מעשר ועל (תותו) מעשר עני אין צריך לקרות עליו שם מעשר:

ומכ"ש

בכלל ובריית דמיתינן בפ"ק דב"ב דייקא התם (דף ח.) המוכר הנאה מאכלי העיר ובא לאכול אחר כך ואמר לא ידעתי שהרי אסור הנאה עמהם כל שהרי אם אינו עשר מדם אסור ליהנות ממנו ומדקתני לה סתמא משמע ולאי לפילו בא לעיר אחר שנדר אסור בו וכ"כ הרמב"ם ז"ל סתם בפ"ט מהלכות נדרים (הלכה י) כן נ"ל. ואפשר שהרמב"ן ז"ל לא חלק ולא הכיאו בהלכותיו אלא ללמוד ממנו שאסור בכאי מדם שהם בכלל לשונו בשעת חלות הנדר דהשתא ודאי ליתיה בגמרא דילן אבל לא למסוך על הירושלמי בהלכתיה ובטעמיה מי נמי דירושלמי גופיה לגופיהו בני מדם שהם בכלל לשונו בשעת חלות הנדר דהשתא ודאי ליתיה בגמרא דילן אבל לא למסוך על הירושלמי בהלכתיה ובטעמיה מי לא אמרת בשלמא דבעל בכלל בריות הוא ומיכא נסמי דגרסי ומי אמרת בעל לאו בכלל בריות הוא מדנדרי עינוי נפש הוא לעולם לא יפר לה לעולם כשאר נדרי עינוי נפש אלא ש"מ ב